

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ В.П. Андрущенко
_____ 2021 р.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

**про навчальну лабораторію методики і техніки
шкільного фізичного експерименту
НПУ імені М.П. Драгоманова**

СХВАЛЕНО

Вченою радою НПУ ім. М.П. Драгоманова
Протокол № ____
від «____» _____ 2021 р.

Київ 2021

1. Загальні положення

- 1.1. Дане положення визначає основні завдання, права та організацію діяльності навчальної лабораторії.
- 1.2. Навчальна лабораторія кафедри теорії та методики навчання фізики і астрономії (в подальшому – *навчальна лабораторія*) є структурним навчальним підрозділом університету, який створюється для організації та проведення навчальних занять, під час яких студент під керівництвом викладача особисто проводить досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень з методики і техніки шкільного фізичного експерименту, набуття практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень. Навчальна лабораторія також надає можливість моделювання навчального процесу з використанням інтерактивних засобів навчання, з методикою впровадження сучасних прийомів та технологій.
- 1.3. Навчальна лабораторія створюється, реорганізовується та ліквідується за наказами ректора університету на підставі подання завідувача кафедри.
- 1.4. У своїй діяльності навчальна лабораторія керується нормативно-правовими актами України в галузі науки та освіти, Статутом університету, наказами, розпорядженнями ректора, положенням про кафедру та даним Положенням.
- 1.5. Положення про навчальну лабораторію розглядається науково-методичною радою та затверджується ректором університету. Зміни до Положення вносяться у такому ж порядку.

2. Основні завдання та функції

2. Навчальна лабораторія створена з метою якісної підготовки студентів :бакалавр за напрямом 014 Середня освіта (фізика), 104 Фізика і астрономія, магістр спеціальності 014 Середня освіта (фізика), 104 Фізика і астрономія.

2.2. Основними завданнями навчальної лабораторії є:

- сприяння підвищенню якості підготовки фахівців методики фізики завдяки реалізації практичної, методичної і творчої складових змісту навчання;
- проведення лабораторних, практичних занять з методики і техніки шкільного фізичного експерименту на високому науковому, методичному і технічному рівні згідно з діючими робочими навчальними програмами та науково-методичними рекомендаціями;
- забезпечення використання можливостей комп'ютерних технологій і технічних засобів навчання для викладачів і студентів;
- облік стану та наявності навчально-методичного забезпечення дисциплін кафедри;
- здійснення контролю за своєчасним оновленням інформаційного фонду кафедри, поповненням електронної бібліотеки кафедри навчальними посібниками, методичними рекомендаціями, тестами тощо;
- організація позааудиторної, самостійної роботи студентів денної та заочної форм навчання, завдяки чому розвиваються творчі дослідницькі здібності студентів;
- забезпечення індивідуальної роботи викладачів, аспірантів і студентів, консультацій науково-педагогічних працівників;
- створення належних та ефективних умов на сучасному науково-технічному рівні для проходження стажування працівників інших навчальних закладів;
- дотримання вимог охорони праці, пожежної безпеки;
- завдання відповідно до конкретних завдань кафедри.

2.3. Для досягнення поставлених цілей навчальні лабораторії виконують наступні функції:

- проведення згідно з діючими навчальними планами лабораторно-практичних занять з навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою;
- поліпшення якості навчального процесу та активна участь співробітників навчальної лабораторії у виховній роботі зі студентами;
- створення всім учасникам навчального процесу безпечних умов праці відповідних до вимог чинних законодавчих та нормативних актів;

- придбання та підтримка у належному технічному стані приладів, обладнання та матеріалів для виконання лабораторних та практичних робіт; проведення метрологічної атестації та повірки контрольно-виміральної апаратури.

3. Структура та керівництво

- 3.1. Для забезпечення діяльності навчальної лабораторії згідно типового штатного розпису затверджені наступні посади: завідувач навчальної лабораторії; старший лаборант, інженер, навчальний майстер.
- 3.2. Безпосереднє керівництво роботою навчальної лабораторії здійснює завідувач навчальної лабораторії, який підпорядковується завідувачу кафедри.
- 3.3. Завідувач лабораторії несе особисту відповідальність за упорядкування, зберігання й використання навчально-наочних приладів, обладнання та інших матеріальних цінностей.
- 3.4. Лаборант несе перед керівником лабораторії відповідальність за належне зберігання навчального обладнання, навчально-наочних приладів, матеріалів, реактивів тощо.

4. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення лабораторії

- 4.1. Навчальна лабораторія розміщується на закріплених за нею площах приміщень університету.
- 4.2. Приміщення лабораторії повинне мати природне та штучне освітлення, бути світлим, теплим і сухим. Обладнання, інструменти, колір фарбування стін добираються відповідно до вимог ергономіки, з використанням сигнальних кольорів і законів безпеки.
- 4.3. Комплектація навчальної лабораторії обладнанням здійснюється відповідно до завдань її діяльності навчально-наочними приладами, технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою, постійними та змінними навчально-інформаційними стендами, обладнанням загального призначення для навчальних закладів та спеціальним обладнанням для виконання лабораторних робіт.

4.4. Навчальна лабораторія обладнується демонстраційним столом та аудиторною дошкою, інтерактивними та технічними засобами навчання ,комп'ютерною провідною та безпроводною мережею тощо.

4.5. Лабораторні приміщення відповідно до специфіки обладнані : секційними шафами для збереження приладів, посуду, інструментів та навчально-наочного обладнання, лабораторними електрифікованими столами, вікнами з регулюванням освітленості,а також з повним затемненням.

4.6. Навчальна лабораторія забезпечується:

- куточками з охорони праці та пожежної безпеки;
- аптечкою з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги;
- санітарним постом з засобами дезінфекції;
- первинними засобами пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України НАПБВ.01.050-98/920.

4.7. Навчально-методичне забезпечення лабораторій складається з:

- навчальних і робочих програм відповідних дисциплін;
- методичних рекомендацій для виконання лабораторних робіт, дослідів спостережень, практикумів;
- довідникової і нормативно-технічної літератури;
- інших навчально-методичних матеріалів (стендів, макетів тощо).

4.8. Використання приміщення лабораторії, її обладнання та навчально-методичного забезпечення в цілях, не передбачених даним Положенням, заборонено.

5. Діяльність, документація та звітність

5.1. Діяльність навчальної лабораторії здійснюється відповідно до розкладу навчальних занять, затвердженого на відповідний семестр навчального року у встановленому порядку.

- 5.2. Позааудиторна робота в навчальній лабораторії здійснюється згідно затвердженого графіка.
- 5.3. На навчальну лабораторію складається паспорт, в якому зазначається загальна характеристика, санітарно-гігієнічні умови приміщення; комплектація лабораторії, списки працівників, план розміщення обладнання; результати перевірок електрообладнання, заземлення, вентиляції, вимірювальних приладів, методичні посібники, інструкції, та інші дані.
- 5.4. Протягом семестру працівники навчальної лабораторії надають оперативну інформацію про свою діяльність завідувачу кафедри.
- 5.5. В кінці кожного семестру завідувач лабораторії надає звіт завідувачу кафедри про виконану роботу та пропозиції щодо діяльності на наступний період.
- 5.6. Документація навчальної лабораторії з охорони праці повинна включати:
- методичні посібники для виконання лабораторних робіт, інструкції з експлуатації лабораторного обладнання;
 - посадові інструкції завідувача, старшого лаборанта, лаборанта, інженера, майстра виробничого навчання, де передбачено розділ з охорони праці;
 - інструкції з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності для працівників і студентів;
 - журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності;
 - паспорт стану лабораторії (Додаток);
 - щорічні акти-дозволи на проведення занять в лабораторіях;
 - інструкції з охорони праці при виконанні робіт на лабораторному обладнанні.
- 5.7. Матеріальні цінності лабораторії обліковуються в інвентарному описі встановленого зразка та в паспорті лабораторії. За необхідності ведуться паспорти робочих місць.
- 5.8. Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників, нормативно-довідкової літератури проводяться відповідно до інструкцій, затверджених Міністерством фінансів України.

- 5.9. Перед початком навчального року комісією, призначеною наказом ректора, проводиться огляд лабораторії з метою визначення стану готовності їх до проведення занять.
- 5.10. Навчальна лабораторія бере участь у відкритому огляді-конкурсі у номінації на кращу навчальну лабораторію.

6. Взаємозв'язки з іншими структурними підрозділами університету та сторонніми організаціями

- 6.1. Порядок співробітництва з іншими підрозділами Університету визначається Статутом НПУ імені М.П. Драгоманова, контролюється керівництвом лабораторії (кафедри).
- 6.2. Порядок співробітництва лабораторії із сторонніми організаціями визначається наказами ректора за поданням завідувача кафедри у встановленому порядку.

Завідувач кафедри

М.Є. Чумак

Погоджено:

Проректор з навчальної роботи

Р.М. Вернидуб

Начальник відділу охорони праці

Юрисконсульт

Голова профкому співробітників НПУ

І.Т.Горбачук